

بیانیه به مناسبت هشتمین دوره انتخابات ریاست جمهوری

با اعلام نامزدهای پذیرفته شده از سوی «شورای نگهبان» فعالیت انتخاباتی هشتمین دوره ریاست جمهوری به طور رسمی آغاز شد. این انتخابات نیز مانند هر انتخابات دیگری در جمهوری اسلامی، در شرایط فقدان حسنه بیش شرط‌های لازم برای انتخاباتی آزاد، یعنی وجود احزاب، سازمان‌ها و مطبوعات مستقل، محدود بودن رقابت‌های انتخاباتی به جناح‌های دولتشی و عدم امکان مشارکت افراد و نیروهای مختلف و متنقاد در آن و در شرایطی که نامزد شدن مستلزم وفاداری به ولایت فقیه می‌باشد، اساساً انتخاباتی خنده‌نمکراتیک است. افزون براین، در چارچوب یک قانون اساسی که خردکامگی «رهبر» و بی اختیاری نهادهای انتخاباتی پایه آن است و نهاد برگزیده مردم با فرمان رهبر و صدور حکم حکومتی بی اختیار و بی مصرف می‌گردد و نمایندگان منتخب مردم در معرض تهدید مداوم دستگاه قضایی برگزیده‌ی رهبر قرار دارند، ارکان‌های انتخاباتی حتا دیگر در ظاهر هم نمی‌توانند ابزار اعمال اراده‌ی مردم باشند.

علیرغم این واقعیت، مردم ما که در سال‌های اخیر از هر فرستی برای ابزار مخالفت خود با نظام ولایت فقیه و تضعیف آن استفاده کرده‌اند، انتخابات را نیز به گونه‌ای هوشمندانه به نمایش مقابله با مانیای حاکم و تعیین اراده‌ی خویش – هر چند محدود و گذرا – تبدیل نموده‌اند. این بیان مخالفت در دوم خرداد ۷۶ با جلوگیری از انتخاب نامزد مورد نظر حاکمیت یعنی ناطق نوری و با امید به ایجاد تغییراتی در فضای موجود، به صورت حضور فعال در صحنه‌ی انتخابات و در جریان انتخابات مجلس خبرگان با توجه به بسته بودن امکان مانور به شکل دورماندن از صندوق‌ها و عدم شرکت در آن و در انتخابات شوراهای و مجلس ششم از طریق به نمایش گذاردن انفراد باند حاکم و تحمیل نتایج مفتضحانه‌ای چن آرا، هاشمی رفسنجانی انجام گرفت.

ولی برخلاف انتخابات دوم خرداد ۷۶ و انتخابات شوراهای و مجلس ششم، در این انتخابات هیچ گونه امکان مانوری وجود ندارد. چون نخست آن که نامزدها از آقای هفتمی گرفته تا سایرین، نامزدهای مجموعه‌ی حاکمیت و یا نامزد بخش‌هایی از جناح راست حاکم‌اند. و دیگر آن که نامزد اصلی و جدی در این انتخابات، آقای خاتمی، در چهار سال گذشته برغم وعده‌ی «قانون و امنیت» و «آزادی» در انتخابات پیشین، در مقابل تعریض‌های بی وقفه‌ی مانیای حاکم علیه آزادی‌ها و حقوق مردم چز سکوت و نظاره‌گری و در بهترین حالت پند و اندرز دادن هیچ اقدام مؤثری انجام ندادند. و سرانجام این موضوع که خود ایشان در ماه‌های آخر ریاست جمهوری خود در گزارش گونه‌ای از دوران ریاست جمهوری خود به مردم، دلیل عدم اجرای آن وعده‌ها را نداشتند اختیارات لازم خواندند. حال مردم به حق از خود می‌پرسند که اگر ایشان در چهار سال گذشته به این دلیل که رئیس جمهوری بی‌اختیار بودند کاری برای مردم انجام ندادند اکنون مگر چه تغییری در توازن نیرو میان ایشان و جناح دیگر حاکمیت رُخ داده و چه شرایط تازه‌ای پدید آمده است که ایشان خود را اساساً برای ریاست جمهوری مجدد نامزد کرده‌اند. اگر در چهار سال پیش ایشان به گونه‌ای توهمندی نمی‌نمودند، اکنون پس از چهار سال ریاست جمهوری و اذعان به این که در این مدت از دست ایشان کاری ساخته نبود، آشکار است که ایشان این بار بدون داشتن هیچ برنامه و پروژه‌ای، حتا توهمندی آمیز، در این انتخابات شرکت می‌کنند. زیرا تجربه‌های چهار سال گذشته دیگر نباید جایی برای توهمندی نسبت به امکان انجام اصلاحات مورد نظر ایشان در این نظام باقی گذاشته باشد.

بدون شک در انتخابات هشتمین دوره ریاست جمهوری، مردم به اقتضای شرایط و تشخیص و تجربه‌ی تاکنونی خود و با توجه به وقایع چهار سال گذشته نسبت به آن واکنش‌های متفاوتی نشان خواهند داد، واکنشی که حوادث روزهای آخر انتخابات در آن بی‌تأثیر نخواهد بود.

حال اگر مردم با شرکت در انتخابات ریاست جمهوری در سال ۷۶ با رأی مشتث خود به خاتمی در واقع رأی منسخ به ولایت فقیه دادند، به جاست در این انتخابات با رأی منفی خود به کل نظام جمهوری اسلامی خرات خود را در استقرار نظام دیگری آشکارا اعلام دارند.

اما آنچه به نیروهای سیاسی لائیک و آزادی خواه مربوط می‌شود بدینه است که آنان در انتخاباتی که خود از حق نامزد شدن در آن محروم‌اند، انتخاباتی که فاتح هر نشانی از مبانی و مضمون آزادی و دمکراسی است نمی‌توانند شرکت کنند. چه شرکت آنان در چنین انتخاباتی به معنای بی‌اعتقادی و بی‌اعتیابی آنان به ارزش‌های دمکراسی و جامعه‌ی مدنی و نفی علت وجودی خود به عنوان نیرویی لائیک و آزادی خواه است.